Women in Mathematics

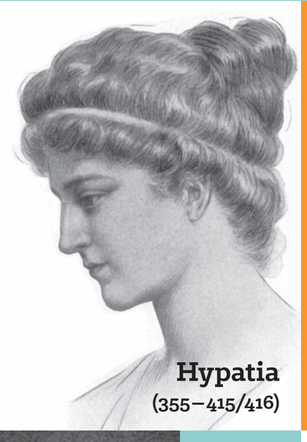

Hypatia
(355–415/416)

NAJBOLJ ZNANA PO: tem, da je bila prepoznana kot prva ženska, ki je bistveno prispevala k razvoju matematike.

Émilie du Châtelet
(1706–1749)

NAJBOLJ ZNANA PO: prevodih in komentarjih Newtonove knjige Principia. Ta še danes velja za standardni prevod v francoščino.

Maria Agnesi
(1718–1799)

NAJBOLJ ZNANA KOT: prva ženska, ki je napisala matematični učbenik. Bila je tudi prva univerzitetna profesorica matematike.

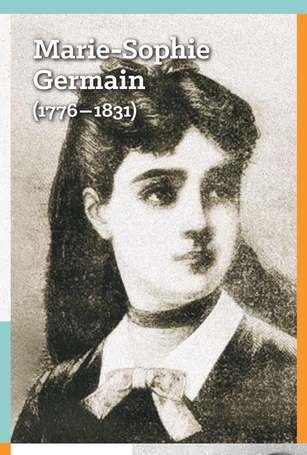

Marie-Sophie Germain
(1776–1831)

NAJBOLJ ZNANA PO: dopisovanju z Lagrangeem, Legendreom in Gaussom pod moškim psevdonimom. Bila je med začetniki teorije elastičnosti in je opravila temeljno delo v zvezi s Fermatovim zadnjim izrekom.

Mary Somerville
roj. Fairfax
(1780–1872)

NAJBOLJ ZNANA KOT: polihistor, študirala je matematiko in astronomijo. Je ena od dveh žensk, ki sta bili kot prvi izvoljeni za častni članici Kraljeve astronomske družbe. Po njej se imenuje Somerville College na Univerzi v Oxfordu.

NAJBOLJ ZNANA PO: skupnem delu s Charlesom Babbageem pri njegovem računskem stroju. Ugotovila je, da se stroj lahko uporabi še za kaj drugega kot za računanje, in napisala prvi algoritem, ki bi ga tak stroj lahko izvedel.

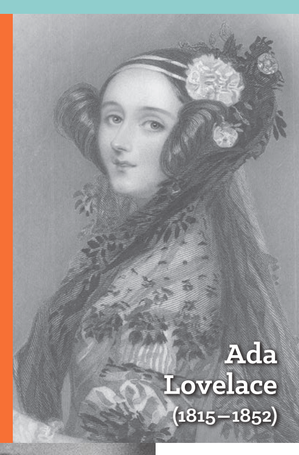

Ada Lovelace
(1815–1852)

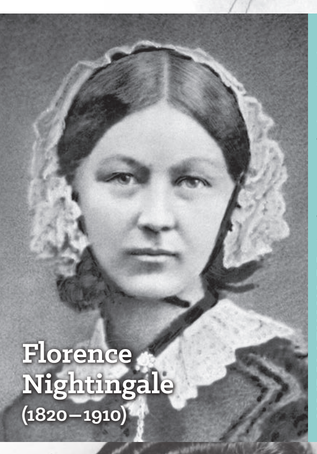

Florence Nightingale
(1820–1910)

NAJBOLJ ZNANA PO: (poleg tega, da je začetnica sodobne zdravstvene nege) svojem delu v statistiki, prva je npr. opredelila polarni diagram, ki ga je uporabljala za predstavljanje številk javnosti in politikom.

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu v analizi, parcialnih diferencialnih enačbah in mehaniki. Bila je prva redna profesorica v severni Evropi in ena prvih urednic znanstvene revije.

Sofya Vasilyevna Kovalevskaya
(1850–1891)

NAJBOLJ ZNANA PO: izrazu politop, ki ga je skovala za konveksna štiridimenzionalna telesa, in po odkritju vseh šestih regularnih takih teles.

Alicia Boole Stott
(1860–1940)

NAJBOLJ ZNANA KOT: prva ženska, ki je dosegla najboljši rezultat na preizkusih Mathematical Tripos v Cambridgeu. Naziva Senior Wrangler ni dobila, saj so bili rangirani samo moški.

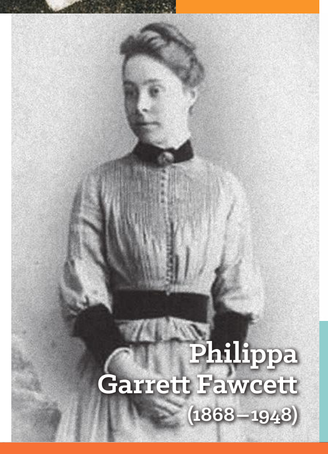

Philippa Garrett Fawcett
(1868–1948)

Emmy Noether
(1882–1935)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu v abstraktni algebri in teoretični fiziki, posebej po izreku Noetherjeve in noetherskih kolobarjih v fiziki elementarnih delcev in splošni relativnosti.

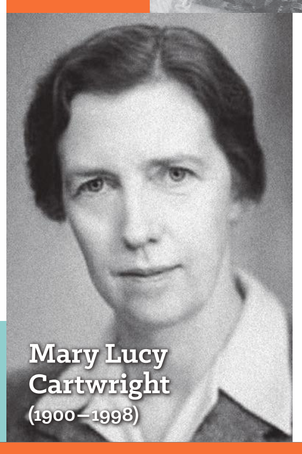

Mary Lucy Cartwright
(1900–1998)

NAJBOLJ ZNANA KOT: ena izmed začetnikov teorije kaosa. Bila je prva ženska, ki je postala članica Kraljeve družbe, bila je dobitnica Sylvestrove medalje in predsednica Mathematical Association in London Mathematical Society.

Gertrude Mary Cox
(1900–1978)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu pri načrtovanju poskusov v statistiki. Bila je prva ženska, izvoljena v International Statistical Institute.

Marie-Louise Dubreil-Jacotin
(1905–1972)

NAJBOLJ ZNANA KOT: druga doktorica matematičnih znanosti in prva redna profesorica matematike v Franciji. Poleg znanstvenega dela na področju mehanike tekočin in abstraktne algebre je napisala tudi delo o zgodovini matematike

Ruth Moufang
(1905–1977)

NAJBOLJ ZNANA PO: prelomnem delu na področju neasociativnih algebrskih struktur, ki vključuje po njej poimenovane Moufangine zanke in novo vejo geometrije, imenovano Moufangine ravnine.

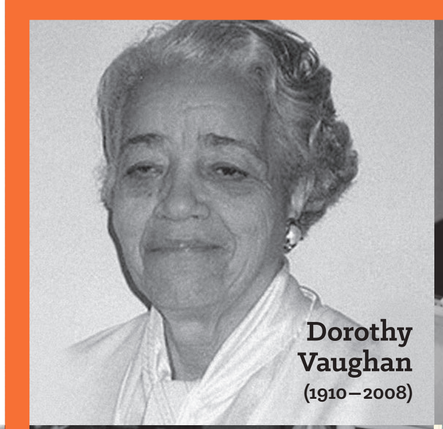

Dorothy Vaughan
(1910–2008)

Katherine Johnson
(1918–2020)

Mary Jackson
(1921–2005)

NAJBOLJ ZNANA KOT: prva Madžarka z akademskim doktorskim naslovom v matematiki. Poznana je tudi kot "ustanoviteljica rekurzivne teorije". Je dobitnica številnih priznanj in prva ženska, izvoljena v madžarsko akademijo znanosti.

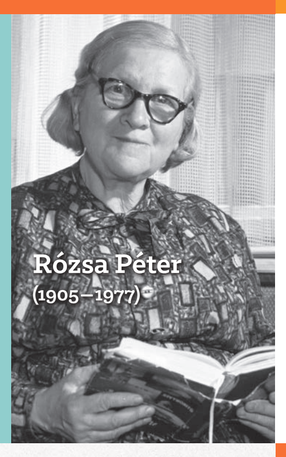

Rózsa Péter
(1905–1977)

NAJBOLJ ZNANA KOT: računalničarka z doktoratom iz matematike. Izumila je enega prvih povezovalnikov (tj. urejevalnikov povezav) in bila prva, ki je ustvarila teorijo strojno neodvisnih programskih jezikov.

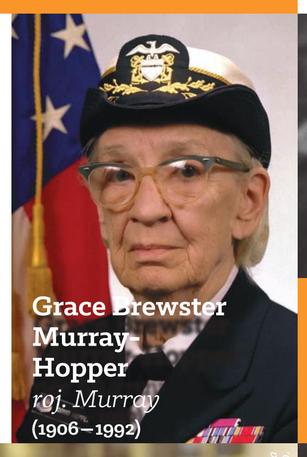

Grace Brewster Murray-Hopper
roj. Murray
(1906–1992)

Joan Elisabeth Lowther Murray
roj. Clarke
(1917–1996)

NAJBOLJ ZNANA KOT: edina ženska izvajalka banburizma (tj. kriptoanalitične metode, ki jo je razvil Alan Turing med drugo svetovno vojno) med zaposlitvijo na Vladni šoli za kodiranje in šifriranje. Kasneje je postala namestnica vodje svojega odseka.

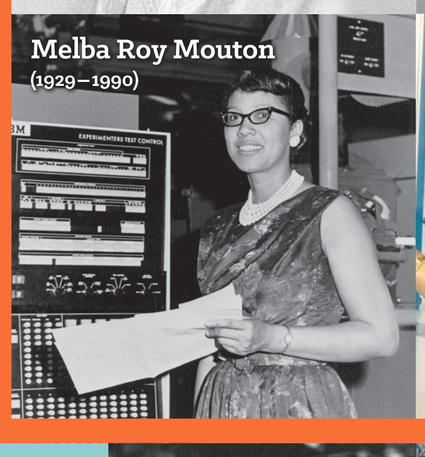

Melba Roy Mouton
(1929–1990)

Christine Darden
(roj. 1942)

Ženske računarke pri NASI

Skupina matematičark, človeških računark in kasneje programerk pri NACI, NASI in raziskovalnem centru Langley, ki so znatno pripomogle v ameriški vesoljski tekmi.

Med osebjem je bilo leta 1935 5 matematičark, leta 1946 pa že 400.

POMEMBNE ČLANICE SO:
Dorothy Vaughan,
Katherine Johnson,
Mary Jackson,
Melba Roy Mouton in
Christine Darden.

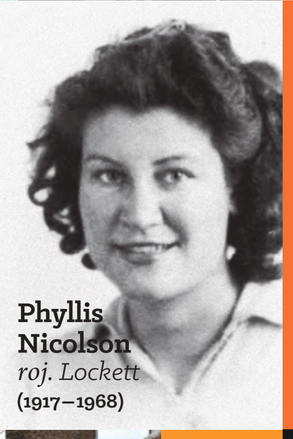

Phyllis Nicolson
roj. Lockett
(1917–1968)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu v numerični analizi skupaj z Johnom Crankom na metodi Crank-Nicolson. Med doktorskim študijem na Univerzi v Manchestru je postala vešča uporabnica Hartreejevega diferencialnega analizatorja.

Julia Robinson
(1919 – 1985)

Avtor: George M. Bergman, Berkeley. Vir: Arhiv Matematičnega raziskovalnega inštituta Oberwolfach

NAJBOLJ ZNANA PO: svojih prispevkih k teoriji izračunljivosti in teoriji računske kompleksnosti.

Olga Aleksandrovna Ladyzhenskaya
(1922–2004)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu na področju parcialnih diferencialnih enačb, dinamike tekočin in konvergence metode končnih diferenc za Navier-Stokesove enačbe. Leta 1958 je bila v ožjem izboru za Fieldsovo medaljo.

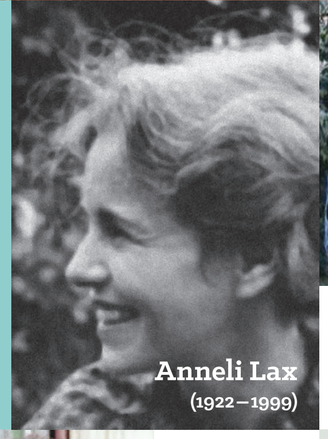

Anneli Lax
(1922–1999)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojih prispevkih k matematičnemu izobraževanju in matematičnemu založništvu. Uvedla je vključevanje znanja jezikov v matematično izobraževanje.

Yvonne Choquet-Bruhat
(roj. 1923)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojih prispevkih pri obravnavi Einsteinove splošne teorije relativnosti. Bila je prva ženska, ki je bila izvoljena za redno članico Francoske akademije znanosti in ima naziv visoke častnice legije časti.

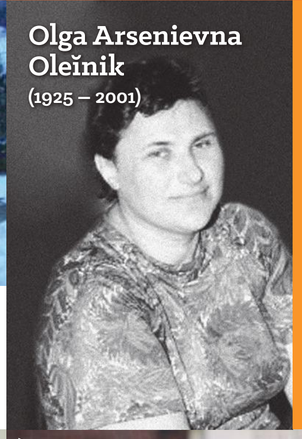

Olga Arsenievna Oleĭnik
(1925 – 2001)

NAJBOLJ ZNANA PO: pionirskem delu na področju algebraične geometrije, parcialnih diferencialnih enačb, teorije krepko nehomogenih elastičnih medijev in matematične teorije robnih plasti.

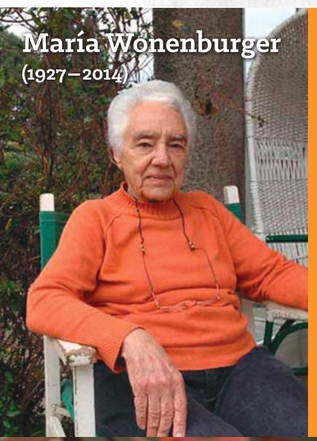

María Wonenburger
(1927–2014)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu v teoriji grup in Liejevih algeber. Bila je dobitnica prve Fulbrightove štipendije, podeljene španskemu državljanu za doktorski študij matematike.

Shakuntala Devi
(1929–2013)

Povzeto po: Hetvee S Patel, v Wikimedia Commons

NAJBOLJ ZNANA PO: svojih računarskih sposobnostih, s čimer si je prislužila mesto v Guinnessovi knjigi rekordov v letu 1982. Znana je bila kot "človeški računalnik" (v 28 sekundah je na pamet izračunala produkt dveh 13-mestnih števil).

Marina Evseevna Ratner
(1938–2017)

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu v ergodični teoriji. Dokazala je izreke o unipotentnem toku na homogenih prostorih, znane kot Ratnerjini izreki, in za svoje delo prejela številna priznanja.

Nancy Jane Kopell
(roj. 1942)

NAJBOLJ ZNANA PO: po svojem delu na področju uporabne biomatematike s prispevki v več kot 200 objavljenih raziskovalnih člankih. Je direktorica in soustanoviteljica skupine Cognitive Rhythms Collaborative (op. prev. skupine znanstvenikov iz okolice Bostona, ki delujejo na področju razumevanja delovanja možganov). Prejela je več priznanj, med njimi nagrado Johna von Neumanna.

Idun Reiten
(roj. 1942)

Kai T. Dragland / NTNU

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu v teoriji reprezentacij. Prejela je številna priznanja za svoje izjemno raziskovalno delo. Za svoje delo na področju matematike ji je leta 2014 norveški kralj podelil naziv poveljnice reda sv. Olafa.

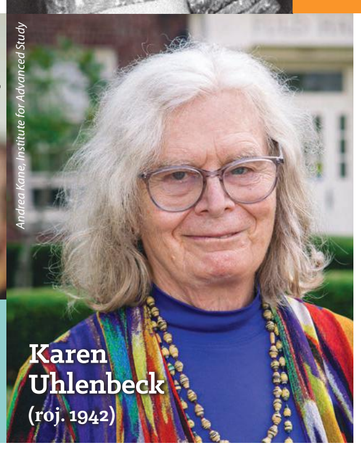

Karen Uhlenbeck
(roj. 1942)

Andrea Kane, Institute for Advanced Study

NAJBOLJ ZNANA KOT: ustanoviteljica sodobne geometrijske analize.

Ingrid Daubechies
(roj. 1954)

Les Todd, Duke Photography

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu na področju uporabe matematičnih metod v analizi slik. Njeno ime je tesno povezano z valčki, ki se uporabljajo v standardu JPEG 2000. Prejela je vrsto priznanj in nagrad, med njimi leta 2020 nagrado princese Asturije za tehnično in znanstveno raziskovalno delo.

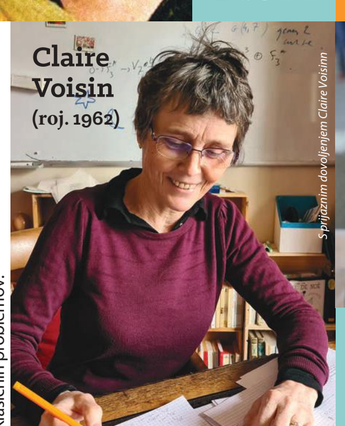

Claire Voisin
(roj. 1962)

Z dovoljenjem dovoljenjem Claire Voisinn

NAJBOLJ ZNANA PO: svojem delu na področju algebraične geometrije, predvsem Hodgeove teorije in njene uporabe pri vrsti konkretnih klasičnih problemov.

Maryam Mirzakhani
(1977–2017)

Z dovoljenjem: National Science Foundation

NAJBOLJ ZNANA KOT: prva ženska dobitnica Fieldsove medalje in dobitnica prve medalje, podeljene iranskemu državljanu. Njeno raziskovalno delo sega v Teichmüllerjevo teorijo, hiperbolično geometrijo, ergodično teorijo in simplektično geometrijo.

The Netherlands

UNIVERSITY OF EXETER

Projekt so razvile in koordinirale gospa Silvy Hendriks, dr. Houry Melkonian in prof. Maria Vlasiou. Posamezni dodatni prispevki so delo dr. Toma Ritchieja in naslednjih študentov Univerze v Exetru: Amber Ellis, Sophia Jaffer, Anila Navaratnam in Sophie Peel.

Oblikovanje Jana Kleineberg | kleineberg.co.uk